

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Co/108/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6919202769
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Maštalířová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6919202769.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Maštalířovej a členiek senátu JUDr. Aleny Križanovej a JUDr. Miroslavy Púchovskej, v právnej veci žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpenému JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, 810 00 Bratislava, proti žalovanému V. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. M. XXXX/X, XXX XX L. M., o zaplatenie 2.154,21 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 14Csp/33/2019-112 zo dňa 2. septembra 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 14Csp/33/2019-112 zo dňa 2. septembra 2019 zrušený a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 14Csp/33/2019-112 zo dňa 2. septembra 2019 žalobu zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 30.05.2019 proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 2.154,21 Eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 02.08.2016 do zaplatenia. Konštatoval, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 6530503771 zo dňa 18.03.2015 uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu Consumer Finance Holding a.s. Kežmarok a žalovaným (ďalej len „zmluva o úvere“) sa primárne riadi ustanoveniami § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“). Uvedenú zmluvu súd prvej inštancie posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a zároveň ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“).

3. Súd prvej inštancie v predmetnej veci vytyčil pojednávanie na deň 02.09.2019. Žalobca sa na pojednávanie nedostavil, preto súd prvej inštancie konal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Až po ukončení pojednávania vo veci samej o 12:13 hod. (čas priradenia podania k elektronickým dokumentom súdneho spisu) bolo súdnemu oddeleniu 15Csp predložené podanie podpísané advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, ktorý vystupoval ako zástupca súčasného žalobcu, ako aj ako zástupca spoločnosti Intrum Slovakia, s.r.o. so sídlom Mýtna 48, 81107 Bratislava, IČO: 35 831 154. Podanie bolo tunajšiemu súdu doručené dňa 30.08.2019 o 15:21 hod. Uvedeným podaním bola navrhnutá zmena žalobcu, kde v dôsledku postúpenia žalovanej pohľadávky mala do konania vstúpiť spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o. Súčasťou podania bolo aj čiastočné späťvzatie žaloby v rozsahu sumy 60,- Eur. Vzhľadom na to, že konajúci súd o uvedenom podaní nemal vedomosť v čase uskutočnenia pojednávania, na podanie nemohol prihliadnuť.

4. Súd prvej inštancie v súlade s § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s prechodným ustanovením § 879v Občianskeho zákonníka z úradnej povinnosti skúmal, či nárok uplatnený žalobcom nie je premlčaný. Zistil, že žalovaný nárok predstavuje nárok na zaplatenie nesplateného úveru, ktorý sa stal predčasne splatným v dôsledku výzvy právneho predchodcu žalobcu zo dňa 27.07.2016. Konštatoval, že výzva bola uskutočnená v súlade bodom 12. 2. zmluvy o úvere, ale aj v súlade s obmedzením vyplývajúcim z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalovaný bol výzvou zo dňa 26.05.2016 vyzvaný na zaplatenie pohľadávky vo výške 210,87 Eur zahrňujúcej aj výslovne uvedenú splátku za mesiac marec 2016 s upozornením, že ak nedôjde k úhrade v lehote do 05.07.2016, veriteľ je oprávnený úver vyhlásiť za predčasne splatný. V čase uskutočnenia tejto výzvy omeškanie žalovaného so zaplatením splátok presiahlo obdobie troch mesiacov v prípade splátky splatnej dňa 20.03.2016 a omeškanie pokračovalo aj splátkami splatnými dňa 20.04.2016 a 20.05.2016.

5. Nakoľko žalovaný na výzvu zo dňa 26.05.2016 nereagoval uhradením nedoplatku, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 27.07.2016 pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Vzhľadom na osobitné podmienky predčasného zosplatenia nároku podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka mal súd prvej inštancie za to, že § 565, druhá veta Občianskeho zákonníka sa v spotrebiteľských zmluvách neaplikuje. Pokiaľ totiž zákonodarca vyžaduje od veriteľa, aby predčasnú splatnosť zvyšku dlhu vyvolal najskôr po uplynutí 3-mesačnej lehoty počítanej od splatnosti niektorej splátky, je vylúčené, aby tento úkon mohol stihnúť do splatnosti nasledujúcej splátky - pri mesačných splátkach sa táto splátka musela stať splatnou najmenej 2 mesiace pred oznámením o predčasnej splatnosti úveru. V tomto smere súd prvej inštancie podporne poukázal na názor Petra Vojčíka a kol.: Občiansky zákonník, stručný komentár, IURA EDITION spol. s r. o, Bratislava, rok 2010, str. 202. Predčasná splatnosť preto mohla byť vyvolaná aj za situácie, že medzi výzvou na úhradu omeškaných splátok a oznámením o predčasnej splatnosti sa stali splatnými aj ďalšie splátky. V tomto smere podporne poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici v obdobnej veci sp.zn. 16Co/414/2017.

6. Konštatoval, že predčasným zosplatením úveru vzniká veriteľovi nárok na zaplatenie celého zvyšku úveru. Ide o majetkový nárok, ktorý sa s ohľadom na ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčuje v režime Občianskeho zákonníka. Rozhodujúcim aspektom pre posúdenie eventuálneho premlčania žalovaného nároku je určenie, ktorým dňom začína plynúť 3-ročná premlčacia doba. Súd prvej inštancie evidoval, že rozhodovacia prax súdov v tejto otázke nie je jednotná. Ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka výslovným spôsobom určuje, že v týchto prípadoch začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti (t. j. splatnosti) nezaplatenej splátky, ktorou sa rozumie nesplnená splátka, nezaplatenie ktorej bolo dôvodom pre vyvolanie predčasnej splatnosti dlhu. Z gramatického výkladu ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka nepochybne vyplýva, že samotný právny úkon veriteľa, ktorým oznámi dlžníkovi, že úver sa stáva predčasne splatným, nie je z hľadiska plynutia premlčacej doby relevantný. Nemožno preto začatie plynutia premlčacej doby odvodzovať odo dňa vyhotovenia oznámenia o predčasnej splatnosti úveru (v prejednávanom prípade dňa 27.07.2016). Premlčacia doba v zmysle druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka začne plynúť odo dňa zročnosti tej splátky, od splatnosti (zročnosti) ktorej uplynuli 3 mesiace a omeškanie s ňou trvá (pre ktorú k zosplateniu došlo, ktorá zosplatenie vyvolala). Súd prvej inštancie sa vo vzťahu k premlčacej dobe podľa § 103 a § 101 Občianskeho zákonníka stotožnil s právnym názorom Krajského súdu v Banskej Bystrici vysloveným v rozsudku sp.zn. 16Co/34/2018.

7. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v čase uskutočnenia výzvy zo dňa 26.05.2016 bol žalovaný v omeškaní dlhšom ako 3 mesiace v prípade splátky splatnej dňa 20.03.2016. Z textácie výzvy vyplýva, že veriteľ viazal možné zosplatenie úveru na neuhradenie splátky splatnej v mesiaci marec 2016 v dodatočnej lehote. Rovnako aj z listu z 27.07.2016 vyplýva, že dôvodom predčasného zosplatenia úveru je neuhradenie splátok v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke. Z tohto kontextu vyplýva, že dôvodom vyhlásenia predčasnej splatnosti bolo omeškanie s úhradou splátky 03/2016. Argumentácia žalobcu, že malo ísť o splátku 06/2016, nemá základ v predložených listinných dôkazoch, preto ju súd prvej inštancie považoval za účelovú. Premlčacia lehota začala plynúť dňom 20.03.2016, t. j. splátkou, ktorej neuhradenie po dobu viac ako tri mesiace po splatnosti viedlo veriteľa k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Trojročná premlčacia doba uplynula dňom 20.03.2019. Žaloba žalobcu bola podaná dňa 30.05.2019. Nakoľko žaloba bola podaná po uplynutí premlčacej doby, súd prvej inštancie pohľadávku žalobcu považoval za nevymáhateľnú a z tohto dôvodu žalobu žalobcu zamietol.

8. Súd prvej inštancie napriek ochote žalovaného uhradiť žalovaný nárok v splátkach nerozhodol rozsudkom pre uznanie nároku. Nie každé uznanie nároku musí byť nevyhnutne súdom akceptované a viesť na návrh žalobcu k vydaniu rozsudku pre uznanie nároku. Aj rozsudok pre uznanie nároku, ako každé rozhodnutie súdu, by malo byť zákonné, t.j. v súlade s hmotným právom (právnymi predpismi). Aj keď na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy - § 153a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov v spojení s § 99 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, to nie je v ustanovení § 282 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) vyjadrené, vyplýva to z ochrany slabšej strany - spotrebiteľa. Preto súd prvej inštancie vyslovil názor, že napriek uznávaciemu prejavu žalovaného spotrebiteľa a návrhu žalujúceho dodávateľa na vydanie rozsudku pre uznanie tento nemožno vydať, ak by odporoval hmotnému právu - napríklad v žalobe by sa uplatňoval nárok na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorej neplatnosť súd skúma aj bez návrhu (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2Co/150/2017 zo dňa 21.02.2018 - 10. odsek odôvodnenia, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/128/2018). Uvedený záver platí obdobne aj pri rozhodovaní o nárokoch, ktoré sa ukážu byť nevymáhateľnými z dôvodu premlčania.

9. Žalovaný bol v spore v plnom rozsahu úspešný, keďže žaloba bola zamietnutá. Žalovanému by takto mal vzniknúť nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP. Nakoľko však z vyjadrenia žalovaného na pojednávaní vyplýva, že mu v konaní žiadne trovy nevznikli, súd prvej inštancie žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Odvolanie odôvodnil tým, že nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces. Uviedol, že podaním zo dňa 30.08.2019 súdu prvej inštancie oznámil, že počas sporu došlo k postúpeniu žalovanej pohľadávky, k čomu predložili kvalifikovaný návrh na zmenu strany sporu na strane žalobcu. Súčasne upravili petit žaloby a vzhľadom na uznávací prejav žalovaného navrhol v spore rozhodnúť rozsudkom pre uznanie nároku. Oprávnenie na zastupovanie žalobcu bolo prílohou tohto podania. Súd prvej inštancie na jeho podanie neprihliadol a nevysporiadal sa s ním. Bez ohľadu na to, kedy bolo jeho podanie predložené sudcovi, ktorý spor prejednával, podanie ako strana sporu doručil súdu včas, pred termínom pojednávania. Skutočnosť, že toto podanie nebolo sudcovi predložené včas pred pojednávaním, nemôže ísť na jeho ťarchu ako strany sporu. Z dôvodu organizačno-technického zlyhania administratívneho aparátu súdu prvej inštancie bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces, čo je dôvodom pre zrušenie napadnutého rozsudku. Nesúhlasil s argumentáciou súdu prvej inštancie, že v spore neboli splnené podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre uznanie nároku. Posudzovanie uznávacieho prejavu súd prvej inštancie posudzoval podľa hmotného práva nesprávne a v rozpore s pravidlami Civilného sporového poriadku. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Vo vyjadrení vyjadril svoj súhlas s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalobcu zamietol v celom rozsahu ako nedôvodné.

12. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu danom ustanovením § 379 CSP rešpektujúc svoju viazanosť odvolacími dôvodmi podľa ust. § 380 CSP nenariadil pojednávanie, pretože nepovažoval za potrebné doplniť alebo zopakovať pojednávanie (ust. § 385 ods. 1 CSP) a contrario a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca sa žalobou doručitou súdu prvej inštancie dňa 30.05.2019 proti žalovanému domáhal zaplata sumy 2.154,21 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 02.08.2016 do zaplata na základe zmluvy o úvere uzavretej medzi jeho právnym predchodcom Consumer Finance Holding a.s., Kežmarok a žalovaným dňa 18.03.2015. Súd prvej inštancie v predmetnej veci vytýčil pojednávanie na deň 02.09.2019. Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 30.08.2019 o 15.11 hod. žalobca doručil súdu oznámenie o zmene strany sporu na strane žalobcu spolu so súhlasom so vstupom do konania, čiastočné späťvzatie žaloby v časti o zaplata 60,-- Eur s príslušenstvom a návrh na rozhodnutie sporu rozsudkom pre uznanie nároku

podľa § 282 CSP. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

14. Odvolací súd po preskúmaní veci zistil, že z potvrdenia o odoslaní podania prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy vyplýva, že podanie žalobcu, ktorým podal návrh na zmenu strany sporu na strane žalobcu a čiastočne vzal žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 60,-- Eur bolo odoslané žalobcom dňa 30.08.2019 o 15.11 hod. a z doručky založenej v spise (č.l. 87) vyplýva, že toto podanie bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 30.08.2019 o 15.21 hod. Z uvedeného je zrejmé, že návrh žalobcu na zmenu strany sporu na strane žalobcu a čiastočné späťvzatie žaloby bol súdu prvej inštancie doručený pred pojednávaním konaným dňa 02.09.2019, na ktorom súd prvej inštancie rozhodol rozhodnutím vo veci samej, pričom v tomto rozhodnutí toto podanie žalobcu nebolo zohľadnené, pretože v čase rozhodovania veci sa nedostalo do dispozičnej sféry zákonného sudcu, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku z odseku 4. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie nerozhodol o návrhu na zmenu strany sporu na strane žalobcu a o čiastočnom späťvzatí žaloby, týmto nesprávnym procesným postupom zo strany súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces na strane žalobcu.

15. Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o predmetnej žalobe procesne pochybil, keď nerozhodol o návrhu na zmenu strany sporu na strane žalobcu a o čiastočnom späťvzatí žaloby doručenej žalobcom súdu prvej inštancie dňa 30.08.2019 o 15.11 hod. pred pojednávaním vytyčeným na deň 02.09.2019. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie musí najprv rozhodnúť o návrhu žalobcu na zmenu strany na strane žalobcu v súlade s § 80 CSP a následne o čiastočnom späťvzatí žaloby a o ostatnom uplatnenom nároku žalobcu.

16. Uznesenie bolo jednohlasne schválené členmi odvolacieho senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).